

СТАНОВИЩЕ

от д-р Румен Димитров Младенов – професор в ПУ „Паисий Хилендарски”

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор” в област на висше образование **4. Природни науки, математика и информатика**, професионално направление **4.3. Биологически науки**, докторска програма **БОТАНИКА**

Автор: Юлиан Александров Маринов

Тема: „Флора и местообитания на природен парк „Българка”

Научни ръководители: проф. д-р Румен Димитров Младенов
проф. д-р Илия Василев Чешмеджиев

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Със заповед № Р33-973 от 01.03.2018 г. на Ректора на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски” съм определен за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема „Флора и местообитания на природен парк „Българка”, за придобиване на образователната и научна степен „доктор” в област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика; професионално направление 4.3. Биологически науки; докторска програма БОТАНИКА. Автор на дисертационния труд е Юлиан Александров Маринов – редовен докторант към катедра „Ботаника и методика на обучението по биология” с научни ръководители проф. д-р Румен Димитров Младенов и проф. д-р Илия Василев Чешмеджиев.

Представеният от Юлиан Александров Маринов комплект материали е в съответствие с Чл.36 (1) от Правилника за развитие на академичния състав на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски”.

Докторантът е представил и 4 публикации, свързани с дисертационната тема, публикувани в реферирани периодични издания.

Юлиан Александров Маринов е роден на 29.10.1966 година. Завършва висше образование с ОКС „магистър” през 1991 година в Аграрен университет - Пловдив със специалност „Защита на растенията и почвата”. От 2003 до 2010 година работи като експерт биологично разнообразие към Дирекция на природен парк Българка в град Габрово. През 2011 година е назначен за асистент по Ботаника към Регионален природонаучен музей – Пловдив. През март 2014 година е зачислен в редовна докторантура по ботаника към катедра „Ботаника и методика на обучението по биология” на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски”. Впечатление правят флористичните знания на докторанта.

Успешното изпълнение на задачите от индивидуалния план се дължи на изключителната организираност, полева работоспособност и мотивираност на Юлиан Маринов, както и на факта, че основите на неговата експериментална работа са положени още през 2004 година. От март 2017г. е отчислен с право на защита.

2. Актуалност на тематиката

Актуалността на научната проблематика, заложена в дисертационната тема произтича от факта, че ПП „Българка” е слабо проучен във флорестично и хабитатно отношение.

3. Познаване на проблема

Представената дисертационна разработка показва, че докторантът е добре запознат със състоянието на проблема. Съдържанието на цитираните 152 литературни източника е оценено творчески при формирането на литературния обзор, при описанието и интерпретирането на получените резултати.

4. Методика на изследването

Използваните методи и изследователски техники са адекватни на формулираната цел и предполагат изпълнението на конкретизираните задачи, формулирани в дисертационния труд. При изследователската дейност са приложени основните теоретични и методични подходи, възприети при съвременните изследвания за оценка на растителното разнообразие за научни и природозащитни цели. При изготвяне на ботаническата характеристика на изследвания район е използван маршрутния метод с трансектни преходи, подбрани с оглед обхващане на максимална площ и типичното за района хабитатното разнообразие. Проучването и картирането на местообитанията е извършено по класификацията на EUNIS, която включва природни местообитания и антропогенни структури. Флористичните и хабитатните проучвания са проведени през вегетационните сезони в периода 2004-2016 г., с най-ранни посещения в края на февруари и най-късни в края на октомври, за да бъдат обхванати по-пълно видовото разнообразие и сезонната динамика. Физикогеографската характеристика обхваща големината, границите, местоположението, релефа, скалите, хидроклиматичната характеристика, почвите, растителността и природозащитния статус на изследваната територия.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Резултатите от изследването са изложени в два раздела - флора и местообитания. Флорестичният анализ включва видов състав, таксономична структура, биологични типове, биологичен спектър, флорни елементи, видове с консервационна значимост, ендемизъм, макрофити, интродуцирани и инвазивни видове и видове със стопанско значение.

Проучването на природните местообитания обхваща: видовия състав, обилие, проективно покритие, категория на застрашеност и консервационно значимите видове,

срещащи се в даденото природно местообитание. Представена е схема на хабитатното разнообразие в изследвания район.

В резултат на комплексното изследване са установени 1595 вида от които 45 балкански и 13 български ендемити, 86 вида с консервационна значимост, един нов вид за България, 42 нови за флористичен район Централна Стара планина, 122 вида водни макрофити. Итродуцираните видове са 74, а инвазивните 25. Установени са видовете със стопанско значение: лекарствени (532), етеричномаслени (41), хранителни (79), медоносни (180), фуражни (174), багрилни (77), технически (21) и декоративни (394).

Установените 69 природни местообитания на територията на Природен парк „Българка“, представляват голямо разнообразие от сладководни, тревни, храстови, горски и скални хабитати. Едно от местообитанията е ново за България, а 13 са нови за изследваната територия. Установени са 18 застрашени и 15 редки местообитания.

Приносите на дисертационния труд са в съответствие с поставените цели и постигнатите резултати.

Изготвени са препоръки към Дирекцията на ПП „Българка“ за управление и стопанисване на защитената територия.

6. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Юлиан Маринов е представил 4 публикации във връзка с дисертацията, които са публикувани в специализирани и реферирани научни списания. Докторантът е водещ автор в три от публикациите. Установени са и 5 положителни цитирания на две от статиите. Част от резултатите на дисертационното изследване са докладвани на научен форум. С това докторанта изцяло покрива специфичните критерии на Биологическия факултет към ПУ „Паисий Хилендарски“ за присъждане на образователната и научна степен „доктор“.

7. Автореферат

Авторефератът отразява коректно и достатъчно пълно основните резултати, представени в дисертационния труд.

8. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Препоръчвам бъдещи молекулярногенетични проучвания за уточняване таксономичния статус на дискуссионни в таксономично отношение видове от флората на природен парк Българка.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представеният дисертационен труд, заедно с публикациите на Юлиан Маринов, напълно отговаря на изискванията на ЗРАС, ППЗРАС в Република България и на изискванията на Правилника на ПУ за приложение на ЗРАСРБ. Дисертационният труд съдържа съществени научни и научно-приложни приноси в Ботаниката. Представените материали и дисертационни резултати напълно съответстват на специфичните изисквания

на Биологическия факултет, приети във връзка с Правилника на ПУ за приложение на ЗРАСРБ. Докторантът е придобил необходимите теоретични знания и професионални умения в областта на Ботаниката. Това ми дава основание да дам **положителната си оценка** и да предложа на почитаемото научно жури да **присъди** образователната и научна степен „**доктор**” на **Юлиан Александров Маринов** в област на висше образование: 4. Природни науки, математика и информатика; професионално направление 4.3. Биологически науки; докторска програма по **Ботаника**.

30.03.2018 г.

Изготвил становището:

(проф. д-р Румен Младенов)